

Între 1785 și 1791, Napoleon a fost sub arme în Régiment de la Fère (Regimentul de la Fère) la Valence, iar apoi la École d'Artillerie (Școala de Artilerie) de la Auxonne și, drept urmare, nu a participat îndeaproape la evenimentele majore ale Revoluției Franceze, deși a manifestat un interes deosebit față de desfășurarea acestora. În 1789, *ancien régime* (vechiul regim) condus de Ludovic al XVI-lea, care se confrunta cu o gravă criză financiară, declanșată în parte de cheltuielile imense de sprijinire a rebelilor americani în cursul războiului lor de independență împotriva Angliei, s-a văzut silit să crească impozitele, lucru care a impus convocarea reprezentanților Statelor Generale, organ legislativ ce nu mai avusese nici o sesiune din 1614 – dovadă extrem de elocventă a puterii monarhiei franceze din secolul al XVIII-lea. Sesiunea a declanșat o criză constituțională, iar pe 14 iulie 1789 mulțimea a luat cu asalt Bastilia, bine-cunoscuta fortăreață și închisoare pariziană care ajunsese să simbolizeze nu doar autoritatea regală, ci și tirania, începând astfel o revoluție care a instaurat rapid monarhia constituțională, păstrându-l pe Ludovic drept șef de stat, dar reducându-i considerabil puterile. Pentru tineri ofițeri precum Napoleon, aceste evenimente s-au dovedit providențiale, deoarece, în armată, abolirea privilegiilor deținute în baza titlului de noblețe a creat locuri vacante în rândul ofițerilor inferiori, fie pentru că unii au fugit din Franța, fie pentru că alții, deși au rămas, s-au trezit ulterior în fața ghilotinei. Ascensiunea în carieră a devenit astfel posibilă și pentru cei suficient de ambițioși și de talentați ca să profite de oportunitățile până atunci inaccesibile militarilor care nu aparțineau lumii înguste a claselor de sus.

*Napoleon la Academia Militară de la Brienne, circa 1785. Vlăstar al micii nobilimi (petite noblesse) corsicane, el a avut suficienți bani și îndeajuns de multă influență pentru a beneficia de o educație de stat sub regimul Bourbonilor, fără a suferi din cauza unei poziții sociale înalte, lucru care l-ar fi privat de oportunitățile pe care i le-a oferit viitoarea, pe atunci, Revoluție Franceză. Ca atare, Napoleon a avut norocul de a se forma într-o perioadă de mari frământări sociale și politice.
(colecția autorului)*

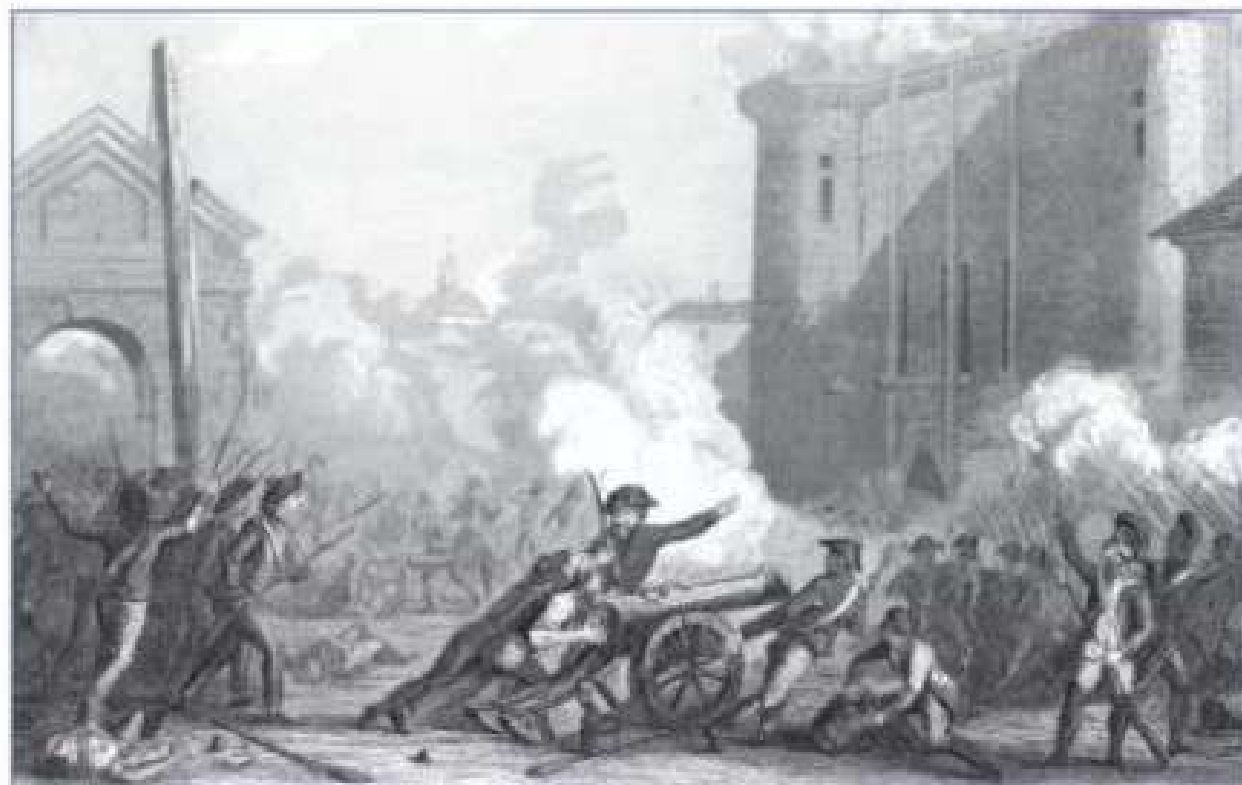
Cum Prusia, Rusia și Austria erau interesate de alte lucruri, iar Anglia încă nu percepea că interesele sale sunt amenințate de schimbarea regimului politic al țării de dincolo de Canalul Mânecii, Franța a avut parte de pace în cursul primilor ani ai revoluției. După o permisiune petrecută în Corsica, Napoleon a fost promovat – întâi locotenent, în aprilie 1792, apoi căpitan, în luna următoare. Susținător al iacobinismului, al guvernării poporului și al centralizării, el se afla la Paris când mulțimea a atacat palatul Tuileries pe 10 august și l-a detronat pe rege,

proclamând republica pe 22 septembrie. În aceeași lună, Napoleon s-a întors în Corsica, unde, în cadrul cluburilor iacobine, s-a opus mișcării declanșate de Paoli pentru independența față de stăpânirea franceză. Situația din Corsica s-a agravat și prima revoltă deschisă a avut loc în martie 1793. Întreaga familie a lui Napoleon a fugit imediat de pe insulă, găsindu-și refugiu pe continent.

Pentru că s-a aflat în Corsica, Napoleon nu a putut să participe la remarcabila bătălie victorioasă cu prusaci de la Valmy, din septembrie 1792, însă, aderând la partida

---

Atacul împotriva fortăreței și închisorii Bastilia, pe 14 iulie 1789. Evenimentul, care marchează în mod tradițional izbucnirea Revoluției Franceze, nu doar a dus la detronarea regelui și la întemeierea republicii, dar a creat și mediul meritocratic în care mulți tineri ofițeri, inclusiv Napoleon, au putut evolua spectaculos în carieră, în ciuda originii lor umile.
(colecția autorului)

iacobină, el și-a asigurat pentru moment bonitatea politică într-o perioadă în care dușmanii statului – reali sau doar inventați – erau executați în număr mare. Noul guvern francez, dominat de Maximilien Robespierre și cunoscut sub numele de Convenție Națională, a aplicat o justiție aspră încă de la începuturile sale, din iulie 1793, și pe tot parcursul unei perioade care a ajuns să fie cunoscută în istorie sub numele sugestiv de Teroare. Pe lângă faptul că a fost silită să organizeze apărarea Franței împotriva unei coaliții inamice din care făceau parte Austria, Prusia, Anglia, Olanda, Spania și alte puteri mai mărunte, Convenția s-a confruntat cu amenințarea internă a sprijinitorilor regalismului, cu deosebire în Vandeea, la vest, și în Marsilia și Toulon, în sud.